MAGYAR NYELVI FELADATLAP

a 8. évfolyamosok számára

2024. január 30. 14:00 óra

Időtartam: 45 perc

NÉV:_____

SZÜLETÉSI ÉV: □□□□ HÓ: □□ NAP: □□

Fontos tudnivalók

Tollal dolgozz, és ügyelj a külalakra!
A feladatokat tetszés szerinti sorrendben oldhatod meg.
Az utolsó (10.) feladatra legalább 10-15 percet szánj!
Ha megoldásod ellenőrzésekor észreveszed, hogy hibáztál, a végső választ egyértelműen jelöld meg, a hibásat húzd át!

Jó munkát kívánunk!

LIVEWORKSHEETS

1. a) Az összekevert szótagokból rakj ki **három rokon értelmű** szót! Minden szótagot fel kell használni, de csak egyszer!

BE FE GÉS SZÉL TÉS VEJ GE CSE CSE

....

b) Az összekeveredett betűkből egy-egy **magyar költő nevét** tudod kirakni!

EPTŐIF .....

YEÖCSLK .....

MÖRÖVYRSAT .....

a	
b	

2. a) A **kommunikáció formái** alapján írd be az alábbi táblázat megfelelő rovatába a megadott kommunikációs helyzetek **betűjelét**!

A) házi feladat megoldásának egyeztetése telefonon
B) páros munka földrajzórán
C) e-mailek váltása az osztályprogramról
D) két diák beszélgetése a szünetben
E) a buszmenetrend elolvasása a telefonon

	egyirányú	kétirányú
közvetlen		
közvetett		

a	

3. Milyen **számnevek** hiányoznak a közmondásokból? Írd be a hiányzó **szavakat helyes toldalékolással** a vonalra!

a) ..... bolond ..... csinál.

b) ..... szónak is ..... a vége.

c) ..... mondok, ... lesz belőle.

a	
b	
c	

LIVEWORKSHEETS

4. Oldd meg a nyelvtani feladatokat!

A) Írd a képletek mellé az **alaktanilag** megfelelő egyetlen szót! Vigyázz, **3 szó** kimarad!

bátorsággal hallgatással építsétek fésülködtem házfal könyveket eszes

1: szótő 2: képző 3: jel 4: rag

a) 1+2+4 .....

b) 1+3+4 .....

c) 1+2+2+4 .....

d) 1+2+3+4 .....

B) Karikázd be a meghatározásnak megfelelő szó sorszámát!

e) Betűrendben ez a szó követi az ÁDÁM szót. **1** Áron **2** Adél **3** Adrienn

f) Ugyanaz a hangrendje, mint az ERESZ szónak. **1** tündér **2** utas **3** ajándék

g) Ugyanolyan szófajú szó, mint az ÉN szó. **1** nekem **2** olyan **3** valaki

h) Ugyanolyan mássalhangzó-hasonulást tartalmaz, mint a SZÍNESSEL szó.
1 frissen **2** szível **3** tűzzel

i) Ugyanolyan mondatrész lehet, mint a FÉNYT szó. **1** tölt **2** azt **3** tört

a	
b	
c	
d	
e	
f	
g	
h	
i	

5. Húzd alá minden sorban **a helyesen írt alakokat**! Soronként két helyes alak is szerepelhet!

a) forgószínpad – kacsalábon forgó palota

b) hagyjátok – higyjétek

c) be fogja írni – befogja a fülét

d) ezerkilencszázötvennyolc – ötmillióhat

e) papagáj – sirály

f) beljebb – kijjebb

a	
b	
c	
d	
e	
f	

LIVEWORKSHEETS

6. Írd az alábbi **összetett szavak** melletti vonalra a felsorolt szavak közül azt a szót, amely az **összetétel fajtája alapján** párjának tekinthető! Vigyázz, **2 szó kimarad**! a

napsütötte, napraforgó, szuperhős, girbegurba, még-még, búbánat, tűzoltó

fülbemászó .....

lábtörlő .....

sötétkék .....

szóbeszéd .....

porlepte .....

7. Egy népszerű fantasyben szereplő kitalált **állatok neveit** és **jellemzését** olvashatod. **Párosítsd össze** őket: írd a jellemzések mellé a nekik **megfelelő állat betűjelét**! Két név kimarad! a

Az állatok nevei:

A – böklenc **B** – botsárka **C** – parókás pörgencs **D** – fenékjáró fuvacs
E – orrontó furkász **F** – lámpás klampóc

	Az állat jellemzése	Betűjel
1.	kb. 12 mm-es, zafírkék színű rovar; szárnya a feje tetején helyezkedik el, s repülés közben a test többi részével együtt propellerként forog	
2.	megtermett, szürkésvörös színű, hajlott hátú lény; hosszú, hegyes szarva van, amellyel előszeretettel döfköd, igen agresszív természetű	
3.	ez a tengerek mélyén élő lény mindössze egy gumiszerű csőből és egy méregzsákból áll; ha veszélybe kerül, méregzsákja tartalmát támadója felé fújja	
4.	a lápvidékek lakója; ha mozdulatlan, könnyen összetéveszthető egy fadarabbal, de közelebbről nézve észrevehetjük uszonyszerű tappancsait és éles fogait	

LIVEWORKSHEETS

a	
b	
c	
d	
e	
f	

8. Olvasd el Weöres Sándor versét, majd válaszolj a kérdésekre!

Szállnak az alkonyi felhők,
mint halovány-haju lányok,
tűz-szinü csillag az ékük,
libben a fátyol utánok.

Mennyei őzre vadásznak,
nincs nyoma égi vadaknak.
Lassan a hegyre hanyatló
hold poharába zokognak.

a) Melyik **napszakról** szól a vers?

.....

b) Karikázd be, milyen **költői eszköz** a vers első két sora!

ELLENTÉT HASONLAT FOKOZÁS FELSOROLÁS KICSINYÍTÉS

c) Írj példát a versből **alliterációra**! .....

d) **Mit jelent** a versben az ***ék*** szó? Fejezd ki rokon értelmű szóval!

.....

e) Milyen mondatrész a versben a **fátyol** szó?

.....

f) Milyen **szófajúak** a versből kiemelt szavak? Válassz a felsorolt szófajokból, és írd a szavak után a vonalra!

melléknév *ige* *kötőszó* *névutó* *melléknévi igenév*
névelő *igekötő* *főnév* *határozószó*

mint .....

hanyatló.....

LIVEWORKSHEETS

9. Olvasd el figyelmesen a következő szöveget, majd **oldd meg** a feladatokat!

a	
b	
c	
d	
e	
f	

Bretagne megkövült katonái

(1) Az angliai Stonehenge-ről sokan hallottak már, a Bretagne-ban lévő Carnacról azonban jóval kevesebben – pedig nem véletlenül emlegetik úgy: „a francia Stonehenge”.
A Nantes-tól mintegy száznegyven kilométerre északnyugatra eső település hamisítatlan breton kisváros (lakosainak száma alig 4200 fő), de határában a csiszolt kőkorszaki Európa építészet- és művészettörténetének egyik csodája látható: csaknem háromezer, kézzel faragott, egymás mellé állított kőtömb. Látványuk festői és érdekfeszítő. Az együttes körül ugyanis legalább annyi a kérdés, mint a biztos válasz.

(2) A bbc.com cikke szerint a mérések során kiderült, hogy a legalacsonyabb kő magassága fél méter, a legmagasabb viszont négyméteres óriás. A tömbök súlya jellemzően öt és tíz tonna között változik. A legrégebbi darabok időszámításunk előtt 4500-ban kerülhettek a helyükre, és valamennyi itt található kő anyaga gránit. Annak idején a közelben – negyven-ötven kilométerre – található bányákból fejtették.
Ha ezen adatokat összevetjük a Stonehenge jellemzőivel, azt találjuk, hogy az angliai kőgyűrű ezer évvel fiatalabb, mint a carnaci kősorok, száznál is kevesebb elemből áll, és nem helyben bányászható, hanem a távolból hozatott tömbök alkotják.

(3) És hogy mi célt szolgálhatott e kiterjedt kőegyüttes? Egyes elképzelések szerint határjelző volt, szimbolikus és konkrét értelemben egyaránt jelölte, hol ér véget a szárazföld, és hol kezdődik az Atlanti-óceán partvidéke. Mások szerint földrengés-érzékelő létesítmény lehetett. Megint mások úgy vélik, druidák használhatták a maguk szertartásaihoz. A legvalószínűbb magyarázat azonban úgy szól: építői a Hold járását és a csillagok állását tanulmányozták a tömbök között.

(4) Az együttes rejtelmei persze legendákat is szültek. Az egyik – amely az Artúr-mondakör darabjaként is felfogható – úgy tudja, hogy Merlin, a varázsló változtatott kővé egy, a partvidéken felbukkanó római légiót. A keresztény változat szerint egy szent tette ugyanezt.

LIVEWORKSHEETS

A tömbök tehát nem mások, mint egykorvolt katonák – és a fegyelmezetten sorakozó köveket elnézve nem nehéz megérteni, hogy látványuk annak idején miért keltette ezt a képzetet a befogadókban. Egyébként nemcsak állókövek (vagyis az Asterix és Obelix kalandjait bemutató képregényekből is ismert menhirek) találhatók itt, hanem kősírok (dolmenek) és sírhalmok (tumulusok) is. Előbbieket két vagy több azonos magasságú kő alkotja, melyeket a tetejükre fektetett vízszintes zárókő fog össze; utóbbiak piramisszerűen a kövek fölé emelkedő, sírt rejtő földhalmok.

(5) E ritka kultúrkincs a terület első, 1870-es komolyabb feltárása óta turisták tömegeit vonzza a térségbe. A látogatók száma idővel olyannyira megemelkedett, hogy a kilencvenes években korlátozó intézkedéseket kellett bevezetni: tavasztól őszig csakis fizetős, vezetett túrák keretében lehet megtekinteni a köveket, ám októbertől márciusig ki-ki maga járhatja be a területet.

a) Töltsd ki az alábbi összehasonlító táblázatot a két kőegyüttesről!
Ügyelj a különbségekre!

	Stonehenge	Bretagne, Carnac
Melyik országban található?		
Kb. hány db kőtömb alkotja?		

b) Hogyan kapcsolódik a szöveg címe a kövek történetéhez? Válaszodat 1–2 mondatban fogalmazd meg!

(Bretagne megkövült katonái)

.....

.....

.....

.....

.....

LIVEWORKSHEETS

Döntsd el a szöveg alapján, hogy igazak vagy hamisak-e az alábbi állítások! A helyes választ húzd alá!

c) A carnaci kőtenger régebbi, mint a stonehenge-i. IGAZ – HAMIS

d) Stonehenge köveit kb. 40–50 km távolságra lévő bányákból fejtették. IGAZ – HAMIS

e) A carnaci kőmező januárban ingyen és szabadon látogatható. IGAZ – HAMIS

f) Párosítsd az alábbi képeket a 4. bekezdésben szereplő régészeti fogalmakkal!
Írd a kép sorszámát a neki megfelelő fogalom mellé!

menhir: …… dolmen: …… tumulus: ……

1.

2.

3.

LIVEWORKSHEETS

10. Manapság sokszor helyettesíti a valódi találkozást, beszélgetést egy-egy online beszélgetés, telefonos vagy számítógépes csetelés. **Mit gondolsz, nyújthatnak ezek olyan élményt**, mint a személyes találkozások? 10–12 mondatos fogalmazásodban **támaszd alá a véleményedet legalább 3 érvvel**! Érveidben **szerepeljen saját élményre való utalás** is!

a	
b	
c	
d	
e	

Figyelem! A 4 mondatnál rövidebb fogalmazás nem értékelhető! Ha a fogalmazás nem éri el a 10 mondatot, az jelentős pontlevonással jár.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

LIVEWORKSHEETS

.....

.....

.....

.....

.....

.....

LIVEWORKSHEETS

LIVEWORKSHEETS

LIVEWORKSHEETS